

Lokale lasten 2024 in Holland Rijnland.

‘Wat zijn de uitgangspunten van het college voor ‘acceptabele grenzen’ bij de lokale lasten? Is dat niveau met deze begroting bereikt? Wordt hierbij ook naar de lastendruk van omringende c.q. vergelijkbare gemeenten gekeken? Of naar de Coelo index?’

Zo luidde vraag 7 van de VVD-fractie aan het college van b.en w. van Kaag en Braassem in 2012 bij de voorbereiding van de programmabegroting 2013. Het antwoord van het college was meer een algemene verklaring, eigenlijk een KIR antwoord, dat eindigde met:

‘Tenslotte kan op uw vraag omtrent de Coelo rapportage worden opgemerkt dat wij met de OZB tarieven onder het landelijk gemiddelde zitten en met name het rioolrecht en in mindere mate de afvalstoffenheffing boven het landelijk gemiddelde’.

Hier deed het college een bewering waarop de factchecker losgelaten kan worden. Het is niet zo interessant te weten of Kaag en Braassem wat woonlasten betreft boven of onder het landelijk gemiddelde zit. Wat een inwoner van een Waddeneiland betaalt, is niet zo relevant voor de inwoners van Kaag en Braassem. Op de Wadden is vooral de toerist een grote contribuant aan de gemeentekas. De VVD was vooral geïnteresseerd in de grenzen van de lastendruk en vraagt naar omringende c.q. vergelijkbare gemeenten. Daar ging het college niet op in.

Wat is het criterium voor vergelijkbaar? Het inwoneraantal? Het voorzieningenniveau? Een recreatie-, agrarische- of stedelijke gemeente? Elke gemeente is uniek. Lastig te vergelijken. Het begrip omringende gemeente is eenduidiger. Laten we dit ruim opvatten en de Holland Rijnland gemeenten hiertoe rekenen. De kans dat een inwoner van Kaag en Braassem naar een van deze gemeenten verhuist, is aanmerkelijk groter dan naar Terschelling of Schiermonnikoog.

Om de werkelijkheid achter de collegebewering te weten te komen is het Instituut Voor Regionale Vraagstukken(IVRV) ingeschakeld. Dat heeft gebruik gemaakt van de Coelo-index. Het Coelo is een onafhankelijk instituut van de rijksuniversiteit Groningen.(Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden, zie www.coelo.nl)

Op haar website zijn de woonlasten 2024 van alle Nederlandse gemeenten te vinden. Onder woonlasten wordt verstaan: ozb, rioolheffing en reinigings- of afvalstoffenheffing. Omdat het IVRV werk wilde besparen, heeft het alle dertien Holland Rijnland gemeenten alleen voor woningen vergeleken. Voor de ozb is de taxatiewaarde van het onbezwaarde eigendom per 1 januari van het aanslagjaar van belang en het tarief wat daarop (vastgesteld bij verordening door de gemeenteraad) wordt toegepast. De taxatiewaarde kan variabel zijn.

Daartegen kan bezwaar worden aangetekend, tegen het tarief in de verordening niet. Een voorbeeld:

waarde woning 450.000 euro, tarief: 0,1000;

ozb aanslag $450.000 \times 0,1000\% = 450$ euro

Overzicht ozb tarieven in HR 2024.

1. Alphen aan den Rijn	0,0773
2. Teylingen	0,0851
3. Noordwijk	0,0853
4. Kaag en Braassem	0,0900
5. Hillegom	0,0921
6. Lisse	0,1055
7. Nieuwkoop	0,1066
8. Katwijk	0,1080
9. Leiden	0,1131
10. Leiderdorp	0,1160
11. Zoeterwoude	0,1209
12. Voorschoten	0,1258
13. Oegstgeest	0,1267

Gemeenten zijn gebaat bij een stabiele ozb-opbrengst. Als de taxatiewaarde daalt, kan men het tarief verhogen. Als de taxatiewaarde stijgt, kan het tarief dalen, tenzij men een hogere opbrengst wil hebben. Gemeenten kunnen er ook voor kiezen alleen de jaarlijkse inflatiecorrectie op het tarief toe te passen. Het gemiddelde tarief in Nederland in 2024 bedraagt 0,0909. Kaag en Braassem zit op dit niveau.

Hoe zit het met het rioolrecht? Hiervoor brengen gemeenten een vast bedrag per jaar in rekening. Kaag en Braassem, Katwijk, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Teylingen, Voorschoten, Zoeterwoude maken geen tariefonderscheid tussen één- en meerpersoonshuishoudens.

Rioolrecht 2024		Rioolrecht 2024	
Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden	
1.Leiderdorp	109	1. Katwijk	164
2.Leiden	137	2.Teylingen	177
3.Katwijk	164	3.Lisse	178
4.Teylingen	177	4. Noordwijk	201
5. Oegstgeest	192	5. Leiderdorp	201
6. Lisse	198	6. Nieuwkoop	227
7. Noordwijk	201	7. Hillegom	235
8. Alphen a/d Rijn	204	8. Oegstgeest	237
9. Hillegom	206	9. Voorschoten	240
10. Nieuwkoop	227	10. Leiden	254
11. Voorschoten	240	11. Alphen a/d Rijn	280
12. Zoeterwoude	286	12. Zoeterwoude	286
13. Kaag en Braassem	303	13. Kaag en Braassem	303

Bij de rioolrechtheffing is Kaag en Braassem de duurste gemeente. Dit dankzij de afstanden binnen de dorpskernen en naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie binnen de gemeente en de bodemgesteldheid. Gemeenten met een slappe bodemstructuur zullen meer geld voor het rioolstelsel dienen te reserveren en investeren voor onderhoud en vervanging dan gemeenten met een stevige ondergrond.

Hoe staat het met de kostendekkendheid van het rioolrecht?

Alphen a/d Rijn, Hillegom, Lisse, Katwijk, Noordwijk, Voorschoten, Teylingen, Kaag en Braassem: 100 %, Leiderdorp 94%, Zoeterwoude 89%, Oegstgeest 88 %, Leiden 98 %, Nieuwkoop 97 %.

Bij de reinigings-/afvalstoffenheffing hanteren alle gemeenten aparte tarieven voor de eenpersoons- en de meerpersoonshuishoudens.

Reinigings-/afvalstoffenheffing 2024		Reinigings-/afvalstoffenheffing 2024	
Eenpersoonshuishouden		Meerpersoonshuishouden	
1. Alphen a/d Rijn	233	1. Zoeterwoude	254
2. Zoeterwoude	234	2. Alphen a/d Rijn	330
3. Nieuwkoop	239	3. Nieuwkoop	356
4. Leiden	254	4. Kaag en Braassem	366
5. Katwijk	256	5. Katwijk	372
6. Teylingen	262	6. Teylingen	417
7. Noordwijk	289	7. Hillegom	430
8. Oegstgeest	303	8. Oegstgeest	447
9. Kaag en Braassem	335	9. Noordwijk	449
10. Leiderdorp	348	10. Leiderdorp	460
11. Lisse	383	11. Leiden	476
12. Voorschoten	399	12. Voorschoten	491
13. Hillegom	400	13. Lisse	513

In Kaag en Braassem met elf kerkdorpen zijn de afstanden groter en vraagt de inzameling meer tijd. Met ingang van 1 januari 2019 heeft Kaag en Braassem het diftarsysteem ingevoerd. Het variabele kostendeel voor grijs afval heeft de inwoner zelf in de hand. Hoe minder vaak afval aangeboden, hoe lager de kosten voor het huishouden kunnen zijn.

Hoe staat het met de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing?

Alphen a/d Rijn, Hillegom, Lisse, Teylingen, Oegstgeest, Katwijk, Voorschoten, Nieuwkoop : 100 %. Kaag en Braassem: 98%, Leiden: 99%, Leiderdorp: 81%, Zoeterwoude: 85%, Noordwijk 95%

Zoeterwoude heeft al jaren de laagste tarieven voor afval- en rioolheffing. De dekkingspercentages zijn 89 en 85 %. Hoe hoog zullen ze worden als ook daar kostendekkend zou worden gewerkt.

Totale lasten 2024 (eigen woning)				Totale lasten 2024 (huurwoning)			
1 persoon		meerpersoons		1 persoon		meerpersoons	
1. A. a/d Rijn	775	1. A. a/d Rijn	947	1. Zoeterwoude	234	1. Zoeterwoude	254
2. Teylingen	896	2. Teylingen	1051	2. Noordwijk	289	2. Noordwijk	449
3. Katwijk	964	3. Katwijk	1080	3. Leiden	390	3. Katwijk	536
4. Leiden	984	4. Hillegom	1102	4. Katwijk	420	4. Nieuwkoop	582
5. Noordwijk	988	5. Noordwijk	1148	5. A.a/d Rijn	438	5. Teylingen	594
6. Leiderdorp	1026	6. Nieuwkoop	1149	6. Teylingen	439	6. A.a/d Rijn	610
7. Nieuwkoop	1033	7. K&Braassem	1152	7. Leiderdorp	458	7. Leiderdorp	661
8. Hillegom	1043	8. Zoeterwoude	1176	8. Nieuwkoop	466	8. Hillegom	665
9. Lisse	1063	9. Lisse	1193	9. Oegstgeest	495	9. K&Braassem	669
10. K&Braassem	1121	10. Leiderdorp	1230	10. Lisse	561	10. Oegstgeest	684
11. Zoeterwoude	1156	11. Leiden	1324	11. Hillegom	606	11. Lisse	691
12. Oegstgeest	1313	12. Voorschoten	1481	12. K. Braassem	638	12. Leiden	730
13. Voorschoten	1388	13. Oegstgeest	1502	13. Voorschoten	639	13. Voorschoten	732

Voorschoten blijft op drie onderdelen de rode lantaarndrager in de regio Holland Rijnland. De tijd dat het poststempel van de gemeente voorzien was van de tekst: "**Aangenaam wonen, lage belastingen**" ligt al weer een eeuw achter ons. De woonlasten voor woning-eigenaren zijn het laagst in de gemeente Rijssen Holten (Ov). Voor huurders in Nijmegen (Gld). Voor de regio Holland Rijnland zijn dit respectievelijk Alphen aan den Rijn en Zoeterwoude.

In nog maar 121 van de 342 gemeenten wordt hondenbelasting geheven (35%) In 2010 was dit 72 %. Parkeerbelasting via tariefsysteem (vergunning/incidenteel) slechts in vier HR-gemeenten. In Alphen aan den Rijn wilde de gemeente vorig jaar als proef de tijd van gratis parkeren voor de centrumbewoners verzetten vanaf 18.00 hrs naar 21.00 hrs. Een kleine volksofstand brak uit. Na gedoe in de gemeenteraad werd het teruggedraaid. Parkeertarieven zijn tijdafhankelijk, hoe dichterbij het centrum, hoe hoger het tarief. Leiderdorp heeft last van parkeerders uit Leiden die daar gratis hun auto komen parkeren. In Leiden is een duidelijk tariefsverschil in parkeren binnen of buiten de singels. In de parkeergarages kan per 10 minuten worden afgerekend. In Katwijk wordt op 6 juni een referendum gehouden over

parkeerregulering. In Noordwijk had het college een acht pagina's tellende informatiebrief nodig om de komende wijzigingen in het parkeerbeleid uit te leggen.

Tarief hondenbelasting / Toeristenbelasting per nacht/ Parkeerbelasting 2023

	per hond	per nacht	per uur
Leiden	-----	3,50	3,50
Alphen a/d Rijn	64,56	2,00	2,50
Hillegom	----	-----	----
Teylingen	----	-----	----
Zoeterwoude	-----	3,00	-----
Noordwijk	-----	2,45	1,00/3,00
Nieuwkoop	-----	-----	----
Kaag en Braassem	-----	-----	----
Katwijk	132,21	1,86	3,00
Lisse	97,92	2,95	----
Oegstgeest	106'93	4,43	----
Leiderdorp	-----	2,92	----
Voorschoten	-----	2,86	----

Kaag en Braassem wil wel recreatiegemeente genoemd worden, maar tot nu toe geen toeristenbelasting heffen. Dat zou recreanten afschrikken. Koudwatervrees. Wie in een B&B aan de Bruggestraat in Oude Wetering overnacht betaalt niets, maar vijftig meter verderop aan de overzijde van de ringvaart in Weteringbrug 8,62 euro per nacht aan de gemeente Haarlemmermeer. In het raadsakkoord 2022-2026 wordt vermeld dat toeristenbelasting voorwaardelijk wordt ingevoerd. Zeer tegen de zin van de VVD. Zij zal bij het vaststellen van de verordening met ingang van 2025 tegenstemmen.

Hoe is de verhouding eenpersoons/meerpersoonslasten? Landelijk betalen alleengaanden gemiddeld 92% van de lasten van een meerpersoonshuishouden. Hiermee worden zij relatief zwaar belast, want een meerpersoonshuishouden bestaat gemiddeld uit 2,1 persoon.

Leiden 74,3%; Alphen 81,8 %, Leiderdorp 83,5%, Noordwijk 86,1%, Katwijk 89,2,1%, Nieuwkoop 89,9%, Oegstgeest 87,4%, Lisse 89,9% Teylingen 85,3%, Hillegom 94,6%, Voorschoten 93,7%, Kaag en Braassem 97,3%, Zoeterwoude 98,2%.

Klagen over gemeentelijke woonlasten heeft weinig zin. Een door de jaren gegroeide situatie kun je niet zo maar terugdraaien. Het oppervlaktegebied valt niet te veranderen, anders dan door herindeling. Onderhoud van wegen, riolen, bruggen, kunstwerken e.d. vraagt om reserveringen en investeringen. Wie daarop bezuinigt of het uitstelt kan van een koude kermis thuiskomen. Het instandhouden van gemeenschappelijke voorzieningen vraagt gemeenschapsgeld. Gemeenten maken hierin zelfstandige keuzes. Je kunt niet voor een dubbeltje op de eerste rang zitten. Al heb je nog zulk mooi sanitair in het privaat geplaatst, wanneer het riool niet werkt zit je er niet op je gemak.

(betaler gemeentelijke belastingen en heffingen)

*Lezer mijner Krekelzangen, spiegelt u in burger Jan.
Hebt ge eenmaal millioenen, leeft er dan ook prachtig van.
Want 't moeielijkst van alles, na uw zorgen en sjagrijn,
Is niet millioenair te worden, maar om millioenair te zijn.*

(J.H. Speenhoff)